СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДИЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 38. Джерзи Ситі, Н. Дж., четвер, 16. лютого, 1928. VOL. XXXVI. No. 38. Jersey City, N. J., Thursday, February 16, 1928. THREE CENTS.

28 МІЛІОНІВ НА ВИКОНУВАННЄ ПРОГИБІЦІЇ

БУРЛИВА ДЕБАТА В ПАЛАТІ ПОСЛІВ ЗА ПРОГИБІЦІЮ.

ВАШИНГТОН, 14. лютого. — Після довгої й горячої дебати в палаті послів над справою прогибіції палата ухвалила внесок урядових прихильників визначити грубі міліони на виконування прогибіції. 13 міліонів має піти на прогибіційне бюро, а 28 міліонів 640,000 долярів на прибережну сторожу.

Противники прогибіції подавали ріжні противні внески, але більшість палати відкидали їх один за другим. Були також противні внески; між иншим конґресмен Ла Ґвардія подав внесок визначити 75 міліонів долярів, але сей внесок просто висміяли.

ПРОГИБІЦІЙНИЙ СКАНДАЛ З РУМУНСЬКИМ ПРЕДСТАВНИКОМ.

РУМУНСЬКИЙ МІНІСТЕР НАРІКАЄ НА РЕВІЗІЮ ПРОГИБІЦІЙНИХ АҐЕНТІВ.

НЮ ЙОРК, 14. лютого. — Румунський представник у Злучених Державах вніс до департаменту стейту офіціяльний протест проти ревізії, яку урядники американського прогибіційного уряду зробили в домі румунського дипльоматичного курера.

Румунський дипльоматичний представник протестує проти „брутальности" ревізії. Прогибіційні урядники заявляють, що вони поводилися чемно та що властиво ніякої ревізії не робили, хоча й зайшли в дім питатися за горівкою.

Конґресмен Ла Ґвардія виступив у конґресі, в обороні прогибіційних аґентів, кажучи, що дипльоматичні представники чужих країв повинні в Америці шанувати американські закони, а в разі піймання їх на горячім учинку, не засланятися дипльоматичною недоторкаемостю.

КОНЕЦЬ СПРАВИ АРЕШТОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗА СТРАЙКОВУ ЛЕТЮЧКУ.

СТУДЕНТИ ЗВІЛЬНЕНІ ВІД КАРИ, АЛЕ СУДДЯ ДАЄ ІМ НАУЧКУ.

НЮ ГЕЙВЕН, Кон., 14. лютого. — Перед суддю Пикета прийшла нині апеляція 18 студентів Єйлського університету, засуджених міським судом на невеличку гривну за роздаванне на вулиці летючок про страйк у фабриках, виробляючих краватки. Суддя звільнив їх від кари, заявляючи, що вони не поповнили ніякого злочину, роздаючи летючку про страйк.

Рівночасно суддя навчав їх, щоби вони не бралися за горяча до робітничого страйку, до якого вони непричетні.

ДО БОРОТЬБИ ЗА ПРЕЗИДІЯЛЬНУ НОМІНАЦІЮ.

ЩЕ РАЗ ВИСУВАЮТЬ ВИЛСОНОВОГО ЗЯТЯ МЕКАДУ.

ВАШИНГТОН, 14. лютого. — Чарлз Гилес, республиканський політик, виступив тут перед зборами републиканців з проектом, щоби републиканці за всяку ціну добивалися від президента Кулиджа, щоби він ставив свою кандидатуру на уряд президента.

Прихильники прогибіції виступають з домаганнем до демократичної партії, щоби вона попирала кандидатуру Вилсонового зятя Мекаду.

Як Гувер підняв публично свою кандидатуру, його противники в сенаті поставили внесок, щоби сенат розслідив урядову акцію на допомогу жертвам виливу ріки Міссісіпі.

КУЛИДЖ ПОБИВАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ЗА КРУЖЛЯКАМИ.

ХОЧА СТОЇТЬ ЗА ЦІЛУ ПРОГРАМУ.

ВАШИНГТОН, 14. лютого. — Конгресмен Бритен з Илинойса, який часто виступає як особистий представник президента Кулиджа, представив комітетови послів для справ фльоти думки президента про видатки на фльоту.

Бритен заявив, що Кулидж, що правда, стоїть за всею програмою відбудови фльоти, яку предложив секретаріят фльоти, але він готов пристати на те, щоби тепер ухвалити тільки видатки на будову кружляків.

ГИКМЕН ЗАСУДЖЕНИЙ НА СМЕРТЬ ЧЕРЕЗ ПОВІШЕННЯ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, 14. лютого. — Суддя Традуко видав нині вирок у справі Вилєма Гикмена, котрого минувшого тижня присяжні судді признали винуватим вбийства 12-літної дівчини Маріянни Паркер та здоровим на умі. Суддя засудив Гикмена на повішенне, визначуючи на се день 27 квітня.

Молодий злочинець вислухав вироку без найменшого зворушення. Його адвокати вносять апеляцію.

САМОВБИЙСТВО РОЗБИШАКИ.

НЮ ЙОРК, 14. лютого. — Френк Картаґена, порторіканський моряк, напав на один салун, обрабував гостий, але підчас утечі попав на поліцію. Полісмени стали до нього стріляти. Він їм відстрілювався, але як побачив, що не втіче, звернув револьвер проти себе та одним вистрілом у висок поклав себе трупом.

АСКВИТ ПОМЕР.

ЛОНДОН, 15. лютого.— Помер лорд Асквит, маючи 75 літ. Був це визначний провідник англійських лібералів, котрий брав визначну участь в політичнім житю Англії. Був через 8 літ премієром і заважив на тім, що Англія пішла в світовій війні боронити Бельгію.

КАРА ЗА ЛОЖНЕ ОГОЛОШУВАННЯ.

Поліційний суддя Говпвел в Оттаві (Канада) засудив 1 лютого купця Джана Довера на 50 долярів кари з коштами за ложне оголошування. Довер оголошував продажу збанкротованих товарів вартости 75,000 долярів. На ділі не було у него товарів на більше як 7,000 долярів. Справу дало до суду товариство купців на пробу, чи переборщування в оголошеннях не є нарушенням закона.

ЗЗА КУЛІС СЛІДЧОГО УРЯДУ У ВАРШАВІ.

В окружнім суді у Варшаві відбувається процес бувшого заступника начальника слідчого уряду Курнатовського, підком. Добецького і тов. за вимушування хабарів від окремих людей і від злочинців. Надужиття ці тягнулися віддавна, але щойно в літі 1926 р. вийшли на яву. Акт обвинувачення подає цілу низку злочинів Курнатовського і Добецького, що зналися зі злодіями. Між иншим Курнатовський жадав окупу від окраденого ювілера Кендзерського. Кендзерський дав гроші, але украдених річей не найдено. Колиж Кендзерський дістав анонімний спис посередників злодіїв і пішов з аґентом до посередничкі, аґент поцілував її в руку і витався, як з доброю знакомою. Добецький знов зажадав від караного за крадіжи в Росії Махніцького 50 тис. окупу, в противному разі загрозив, що сфотоґрафує його до альбому злочинців. Шевця Шрайбера арештовано невинно. Добецький жадав викупу 1000 зол. Шрайбер не дав, тому пересидів 8 тижнів у вязниці. Арештований Щепінський зізнав, що Добецький прийшов із Росії голийбосий, а тепер купив собі посілість в Аніні за хабарі. Свідка Вайсбавма арештовано 69 разів; він окуплювався за 30—50 зол., а коли не заплатив, сидів нераз і по 60 годин. Як була зорґанізована співпраця слідчого уряду зі злодіями, доказує це, що злодій, коли вкрав що на місті, телефонував зараз до уряду, щоб виняли його фотоґрафію з альбому злочинців, аби пошкодований не міг його пізнати. На розправі зайшов також такий інцидент: Обвинувачений бувший поліц. аспірант Бахрах назвав головного свідка Войніча „провокатором-лобузом"; за це Войніч ударив Бахраха тричі в лице. Ця сензаційна розправа держить тепер у напруженні не тільки Варшаву, але й цілу Польщу.

ЗЛОВИЛИ ЧЕСЬКИХ ЛЕТУНІВ-ДЕЗЕРТИРІВ.

З Луцька доносять, що дня 19-го м. м. ранком зловлено в околицях Грубешова двох чеських старшин-летунів, що втікли з Чехо-Словаччини на літаку, кермуючись в напрямі совітів. Поліційний патрулі ставили вони опір, відстрілюючися з крісів, при чому одного поліціянта ранили. Після перестрілки дезертирів обезброено й заковано в кайдани. Їх відставлено до Варшави.

ЛЬВІВ У ЦИФРАХ.

В останньому випуску урядової статистичної публікації „Жицє Львова в цифрах", находимо ряд цікавих даних, з якими варто познайомитись. І так загалом в місяці жовтні 1927 р. заключено подруж: римо-кат. 137, греко-кат. 41, жидівських 28; уродин було 350, з чого хлопців 197, дівчат 153. Після віроісповідань — римо-кат. 138 шлюбних (хлопців 76) нешлюбних 32 (хлопців 20); греко-кат. 33 шлюбних, (хлопців 22) нешлюбних 14 (хл. 5) жидівських 100 шлюбних (хлопців 54) і 22 нешлюбних. Померших було 313 осіб, в чому 166 мужчин; рятункове поготівля інтервенювало в 1021 випадках, води зужито 7,002,709 гл., міський трамвай перевіз 4,006,045 осіб, пожеж було 26. Протягом жовтня зареєстровано 4,630 безробітних. Поліція інтервенювала в 946 випадках. Крадіжей було 117, обманств і вимушень 45, переступств проти моральности 7, пияцтв — 23.

$17,000 ВІДШКОДОВАННЯ ДЛЯ РОБІТНИКА.

Лава присяглих в Ріджайні, Саск., признала 2. лютого $17,000 відшкодовання бувшому секційному робітникові в Кемсек, Саск., Юрієви Блудову, який окалічів при роботі на дорозі Канадійської Національної Зелізниці. Блудов домагався $35,000 відшкодовання. Коли присяглі судді оголосили своє рішення, суддя замітив: „Мушу признатися, що сума відшкодовання сперла мені дух".

МНОГОНАДІЙНА МОЛОДЬ.

Вінніпеґська поліція зловила дві шайки молодих розбишак; одна з них „опікувалася" виключно сторами і мешканнями в західній части міста, друга покривала своєю діяльністю навіть часть Саскачевану і Манітобу. В обох шайках були хлопці в віці від 14 до 19 літ. В шайці, що оперувала в Манітобі та Саскачевані, найшлися хлопці з такими іменами, як Казимир Меловіч, Іван Добиш і Джек Бойчук.

ОБОРОНЕЦЬ ДОРОБИВСЯ.

Вінніпеґський адвокат Дж. Л. Рос боронив в суді одного хлопця, обвинуваченого, що украв чотири футра. Рос оборонив хлопця, але коли по скінченню справи пішов убрати своє футро, побачив, що воно зникло. Хтось украв його.

ЗООЛЬОҐІЧНИЙ МУЗЕЙ УАН.

Київський зоольоґічний музей засновано 1. травня 1919 р. За короткий час свого існування музей придбав стільки найріжноманітніщих, цінніших експонатів, що тепер він один з найбогатших музеїв УАН. Більша частина експонатів музею це праця його співробітників. Зібрали вони експонати підчас наукових екскурсій та експедицій до ріжних місць України, Закаспійського краю, Вірменії, Шеберди (Кавказ) та Далекого Сходу. В одному тільки Далекому Сході здобуто для музею 1.600 штук шкірок птахів та ссавців, багато комах та плазунів того краю. Тепер у музею є 104.000 рідких експонатів не тільки нашого краю, а й ріжних частин Союзу та чужоземних країн.

Музей провадить велику наукову роботу. Протягом 1926—27 р. він видав 4 томи своїх досліджень розміром понад 40 друкованих аркушів. Друкується 5-тий том праць, 6 і 7-мий підготовлено до друку. Загалом надруковано 197 назв праць музею. Музей налагодив щільні звязки з 33 установами союзу та з 48 Европи, Америки, Азії й Африки.

Роботою музею цікавляться широкі кола. Щодня одвідують його численні екскурсії. Колекції музею дають багатий матеріял для наукової роботи фахівців.

Незабаром музей переходить у нове приміщення. — будинок УАН.

ЖИДИ НЕ Є ПРОТЕСТАНТАМИ В КВЕБЕКУ.

Королівська рада в Лондоні відкинула відклик монтреальських Жидів від рішення найвисшого суду Канади відносно прав Жидів в протестантських і инших школах провінції Квебек. Жиди мусять заплатити кошти відклику. Відклик був проти рішення найвисшого суду Канади, який піддержав рішення апеляційного суду провінції Квебек, що люде жидівської віри не можуть бути назначувані до протестантської шкільної ради, що рада не мусить назначувати жидівських учителів до своїх шкіл і що провінція Квебек не може ухвалювати законів, постановляючих, щоби до шкільної ради назначувано особи жидівської віри.

НОВИЙ ЛІКЕРОВИЙ ЗАКОН МАНІТОБІ УХВАЛЕНИЙ.

Дня 1 лютого сойм Манітоби остаточно ухвалив новий лікеровий закон, який дає право на продавання пива склянками. Хоч підчас дебати над законом в салі сойму ріжні члени опозиції дуже завзято його критикували, то голосовання над законом відбулося без рекордовання, хто є за ним, а хто проти. Члени опозиції однодушно запевняли, що будуть однодушно за правительством в його намаганиях, щоби закон був пошанований. Новий закон буде проклямований ще перед днем 15 лютого.

НОВА ФРАНЦУСЬКА ЦЛОВА ТАРИФА

НЕМА ПІДСТАВИ ДО НАРІКАНЬ. АМЕРИКА БУДЕ МОГЛА ДАЛІ ВИВОЗИТИ ДО ФРАНЦІЇ. НАЙБІЛЬШЕ ЗИСКАЄ ФОРД І ФАРМЕРІ. НАЙБІЛЬШЕ ПОТЕРПИТЬ ІТАЛІЯ.

ПАРИЖ, 14. лютого. — Вашингтонський уряд одержав вже точні інформації що до нової цлової тарифи. Переслала їх американська амбасада з Парижа. Нова тарифа не така страшна як її змальовувано в Америці вже від кількох місяців. Дотикає вона 1200 катеґорій ріжних товарів, але Америку обходить тільки 30 товарів. На тій тарифі Америка навіть зискає під певним оглядом, бо отсе відчиняються двері до експорту американського цукру до Франції. На цукор і насіннє зменшено цла. А рівнож не піднесено цла на трактори. Взагалі нова тарифа йде на руку французьким фармерам, а тим самим допомагає американським фармерам до вивозу їх продуктів, особливо насіння до Франції. Найбільше зискає з місця Форд, бо його трактори лежать від місяців у французьких пристанях і ждуть на облегшенне цла. Тепер буде можна їх свобідно забрати і продати. Форд буде міг вивести до Франції дуже легко тракторів вартости $500.000. Зате піднесено вдвоє, втроє а навіть у четверо тарифу на всі консерви, особливо овочеві і мясні.

Нова тарифа дає упривілійоване місце Німеччині, а найбільше доскулює Італії.

НОВИЙ ПОХІД НА ПЕКИН.

ЧЕНҐ КАЙ ШЕК ПРОЯВЛЯЄ АКТИВНІСТЬ. ГОТУЄ 300.000-НУ АРМІЮ.

ШАНҐАЙ, 14. лютого. — По довшій перерві і відноснім спокою китайські націоналісти готуються до нової внутрішної боротьби. Давний їх вожд генерал Ченґ Кай Шек готується до нового походу на Пекин, щоби зломити північну армію. Разом з ним ідуть ґенерали Фенґ і Єн. Обеднана армія буде числити 300,000 жовнірів. А прямувати будуть до обеднання Китаю.

ХМАРОДЕРИ В БЕРЛІНІ.

ОДНІ ЗА ХМАРОДЕРАМИ, А ДРУГІ ПРОТИ. ГОЛОВНИЙ ПРОТИВНИК — ПРЕЗИДЕНТ ПОЛІЦІЇ.

БЕРЛІН, 14. лютого. — В Берліні перелюднення. В центрі міста всі безнеси відчувають тісноту, а нема ніякої змоги поширитися, бо будівельний закон не дозволяє на висші як пятиповерхові будинки.

От і тому зійшлася нарада будівельних експертів і представників міста і уряду, щоби вирішити квестію хмародерів. Всі будівничі і професори технічних шкіл були за хмародерами. Противився їм головно президент поліції Цергібер, котрий твердив, що хмародери припинять цілковито правильну комунікацію в місті.

НОВА БОРОТЬБА В КОМУНІСТИЧНІЙ ПАРТІЇ.

РИКОВ ТА КАЛІНІН ПРОТИ СТАЛІНА. ОПИРАЮТЬСЯ НА СЕЛЯНСТВО. ЗВОРОТ НА ПРАВО.

ПАРИЖ, 13. лютого. — Московський кореспондент газети „Там" повідомляє з Москви, що в комуністичній партії заноситься на нову боротьбу. Боротьба буде вестися з рамени правої групи, на чолі якої стоять: Риков, голова Совнаркому та Калінін, президент СССР. Оба вони мають популярність серед селянства і в своїй опозиції опираються головно на селянство, бо домагаються для нього полекші. Риков та Калінін хочуть ослабити вплив Сталіна, котрий побивши Троцького і опозицію, став диктатором.

Ота права опозиція, що означає на иншій мові зворот до демократичних форм правління, домагається ослаблення монополю зовнішної торговлі, щоби в той спосіб дати населенню спромогу купувати товари по дешевих цінах.

Колиб Сталін пробував повести з Калініном і Риковом таку боротьбу як з Троцьким, тодіб та боротьба на думку кореспондента скінчиласяб поразкою Сталіна. Праві одержалиб перемогу, а це булоби заразом і кінцем диктатури комуністичної партії.

ХТО РОБИВ ПОГРОМИ.

ГОТОВИЙ ПЛЯН ПОГРОМІВ В АРМІЇ ЮДЕНІЧА. ВИРАХУВАНО, СКІЛЬКИ БУДЕ ЗИСКУ З ПОГРОМУ.

РИГА, 13. лютого. — В жидівському „Обществі" в Ревелі в Естонії находиться цікавий документ, що відноситься до погромів. Є це плян погромів, вироблений армією генерала Юденіча, котрий командував білою армією в 1919 р. В тім пляні розроблено погроми дуже докладно і обчислено детайлічно, скільки треба надіятися зиску з грабунків. Погромами керували помічники Юденіча. А обчислено в пляні навіть те, скільки повинен одержати кождий жовнір з жидівських грабунків.

НА МАДЯРЩИНІ ПОГРОМИ НЕ ВТИХАЮТЬ.

НЕ ХОТЯТЬ ДОПУСТИТИ ЖИДІВ ДО ВИСШИХ ШКІЛ.

БУДАПЕШТ, 13. лютого. — В Будапешті наново спалахнули погроми. Цим разом викликали їх студенти-христіяне, котрі били студентів-жидів і проганяли їх з університетського будинку. Є це протест проти проекту нового закона, який внесено в парляменті, а який мавби дати жидам полекші при вступі на висші школи.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" ([illegible])
FOUNDED 1893
[illegible] newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
[illegible]	$ 7.00	На рік	$ 7.00
[illegible]	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
[illegible]	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
[illegible] Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницю:	
[illegible]	$10.00	На рік	$10.00
[illegible]	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УГЛЕВИЙ СТРАЙК У СЕНАТІ

Кілька днів тому назад перед конгресом виринула справа страйку майнерів мягкого вугля.

У сенаті говорив каліфорнійський сенатор Джансон. Він зібрав такі квітки з приватних спостережень. Один писав:

„Ми бачили тисячі жінок і дітий, просто голодуючих на смерть. Ми найшли сотки людий без приюту, живучих у голих шопах, зроблених зі збитих дощок".

У другій ґазеті писалося:

„Окремішність? Нічого подібного. Натовп? Ще й який!

„Але зате вентеляції є досить. Коли на дворі температура понижується до точки замерзнення, коли там реве вітрюга зі скоростю 30 миль на годину, то можемо загрітися, притулившися до котроїсь дірочки в добре непристаючих дощках.

„Три доляри дає юнія на тиждень на робітника. З того він мусить роздобути собі поживу, одіж і все инче, до життя необхідне. Коли родина має 5 членів, то се значить, що людина мусить обходитися там 9 центами на день".

Письменниця Фені Герст писала:

„Представте собі сцену: родина, викинена з дому, живе як собаки коло охлапів в собачих будах, проти порожних домів, з яких їх викинено".

„У тих собачих будах діти пухнуть з голоду, хорують на очи. У материй нема молока для їх нещасних дітий".

Коли в сенаті говорилося такі річи, до місточка Горнинґ, в стейті Пенсилвенії, впала банда Муринів та віддала сальву вистрілів з револьверів у вікна школи, де збиралися діти страйкарів. Один зі сих страйколомів, арештований за сей виступ, зізнав, що йому вуглева компанія платить 5 долярів денно, щоби він стріляв до страйкарських бараків.

Страйкарі кажуть, що се є типічні, буденні події.

З подібними ревеляціями виступив перед конґресом нюйорський конґресмен Ла Ґвардія.

Проти них виступили ґазети вуглевих баронів із закидом, що сі бесідники шукають сензації або що вони сентименталісти.

У сих виступах може справді є дещо сензаційности, головно з огляду на наближаючіся вибори. Але колиж воно так, то найкраще покінчити і зі сензаційностю й з сентиментальностю, якби уряд напер на вуглевих баронів узяти участь у конференції з представиками майнерів та довів до закінчення сього скандального страйку.

НІБИ ОБОРОНЯЮТЬ А ВОРОГАМ СЛУЖАТЬ

Сталася колись українському письменникови Іванови Франкови така подія.

Зачав у Львові виходити український журнал. Український, бо українською мовою писаний. Навіть за українські інтереси заступався. Проти ворогів розвою українського народа виступав. Здавалося, справдішний український журнал.

Але Франко скоро помітив, що це український журнал обороняє Українців тільки проти заграничних ворогів. Тільки від Москалів. Про Поляків же зате, які тут в Галичині й живуть, з якими Українцям раз-у-раз приходиться боротись, ні словом не говориться.

Іван Франко відразу сказав, що редакція сього органу мусить мати якесь порозуміння з Поляками. Богато обурилося на Франка. Мовляв, пересолив, назвавши таких великих патріотів прихильниками Поляків. Та за якийсь час вийшло на світло денне, що той український журнал справді мав зносини з Поляками. Через те він під польською кормигою говорив тільки про кривди московські, а про польські мовчав.

Здавалосяби, що така одна наука Українцям помогла.

„Але Русин не даром тверда натура, треба твердої довбні, щоб йому іскри заблисли в очах".

Випадково в 1919. році довелося мені бути в Празі на банкеті „угро-россів". Банкет той справляли, здається, Чехи за те, що угорські Українці впросилися під „братнюю руку Славян". Пани делеґати були дуже задоволені. Москалям при зустрічі говорили „до свіданія", а при пращанні „здравствуйте", тим самим показуючи, що вони і „русскіе" та ще не хамло якесь, а образовані. Пізніще Чехи, спочивши трохи, стали давати „автономію". Про надужиття „словенских братів" усі добре знають і говорити про це зайве, але ніхто з Українців не чув, тай чи почує голосу української преси в Чехах в обороні прав наших закарпатських братів. Ні, не почує ніхто. Преса та пише, що зло робиться у Польщі, в Румунії, під радянсько-московським чоботом, та замовчує про те, що діється коло Ужгорода, Пряшова та Мукачева. Бо не дозволяють Чехи своїм агентам говорити погано про хазяїв. Тай який ґазда дозволить наймитові втручатися в ґаздівські справи?

А ось вам друга ґрупа.

Аж язики повисолоплювали, аж їм духу не стає, так на всі кістки плюгавлять большевиків.

Заступаються за братів з Великої України, що стогнуть під московським ярмом. Слів їм не стає висловити огиду та обурення проти червоних наїздників. Зір їм від сліз заволокло, бачучи ті знущання і мордування українського народу на землі козацькій.

А тут же: в Тухлі, Вадовицях, Бриґідках не плач, а стони тяжкі, зойки. Ламенти мури пробивають, дроти рвуть. Плачуть удови, сироти скиглять, як ті пташенята, що без батьків лишилися, човгають милиці з каліками-стрільцями, вуха розривають. А вони не чують. Видають польські ґазети українською мовою. Про всіх гнобителів пишуть, а за Ляхів мовчать. Навіть пошепки бояться промовити „всуе" імя тих, що катують батьків їхніх, розпинають Галичину.

Бо не можна ґаздів своїх осуджувати, не можна злого бачити, бо ґазда по пиці набе наймита. Нанявсь — продавсь і скачи, враже, як пан скаже.

Якуб не взяв ґазету з Радянщини, бачиш — „благоденствує" народ. Хліб по розпорядженню Чеки добровільно звозять, бо розуміє селянин вагу „державного будівництва". Розуміє усім розумом, усім тілом своїм. Хвалить владу, та щей обкладає себе накладами, аби вратувати себе самого від загибелі. Але там преса своя, державна, селянсько-салдатсько-робітнича. Мовчати треба, бо підслухають.

Але у Франції боятись нема кого. Москалі червоні аж занадто короткі руки мають, а чорні ще коротші. Чех не відберуть пенсії, бо не дають, а Поляки не посадять до Домбя та Бриґідок.

Розгорнеш ґазетку і даремно будеш шукати: що діється під Ляхом? Так само бояться написати правду редактори польського часопису українською мовою, бо хазяї морду набють або виженуть з двору. Що тоді робити? Йти на фабрику? На віщо, коли можна вставати в обідню пору, а не у досвіта. На що дубіти коло машини, коли лїпше сидіти в мякому кріслі кафе „Ротонда" говорити про штуку та літературу, обговорювати статті на 1929. рік (бо на 1928. вже написано), побалакати про компроміси, і лізно вернутись до готелю, заснути сном людини, що бореться за Україну.

Франція — республика і кожний, хто живе там, має право горожанської недоторканости. Це добре розуміють п. Щипавки і не торкаються подій, що відбуваються в Польщі.

І так усюди. Усюди здеморалізований елемент пробує деморалізувати тих, хто ще чує в собі силу до боротьби, хто вміє ще відріжнити ворога від приятеля, хто не загубив національної чести та гітности.

За Европою й Америка не відстає. За большевиків і говорити не приходиться. Їх безлична політика та цинізм уже відомі всьому світови. Тяжко їм робити чесну національну роботу—руки падають. Крутять, брешуть, каламутять, ґвалтують про свою роботу. Точнісенько, як той злодій, що вкрав та тікає, а тікаючи кричить: держи! держи! Замісць того, щоби робити щось коло себе, серед тих людей, яких можна бачити, і які можуть побачити, протягають руки туди, де вони нічого вдіяти не можуть, маскуючи тим своє наймицтво найбільшим ворогам українського народа. Для тих, що на других нарікають, а самі патики у колеса стромляють народньому рухови, ми давно знаємо ціну та назву, а попередження проти аґентів ворогів наших пригадайте небіжчика Івана Франка.

Василь Бобрів.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКІ ВЕТЕРАНИ — ВІДВІДАЙМО ЗЕМЛІ БАТЬКІВ НАШИХ І ПОЛЯГЛИХ НАШИХ ГЕРОЇВ.

Замовкли гарматні дула і кріси. Забулись всякі невигоди, які зносити мусить кождий, будучи в війську і на війні. Але живі ще боеві спомини.

Так, ми боролись. Одні сповняли свій обовязок по волі чи неволі супроти Австрії чи Росії, а ми, американські ветерани українського походження сповняли чесно свій обовязок супроти Злучених Держав.

Та зовсім инший обовязок сповняли наші брattя на українських землях, коли обороняли свою рідну землю і рідний нарід перед загладою. В той самий час, як ми, амер. ветерани укр. походження, сповняли тут горожанський обовязок, наші браття на рідній землі жертвували себе за народні святости, за нашу мову і традицію — за наше національне істнування.

Від часу покінчення Світової Війни більші або менші гуртки амер. ветеранів устроювали прогульки у рідні сторони своїх батьків, тільки ми, ветерани українського походження остались по заду. Чомуж би і нам, американським ветеранам укр. походження, не зібратись і не звідати рідної землі, де родились наші батьки, де проливали кров наші лицарі. Коли ми борці — тож пошануймо українських борців. Чомуж би нам не зложити вінців на запалих гробах Українських Героїв та на могилах народних віщунів: Тараса, Франка та других? Чому нам не глянути на широкий степ з могучим Дніпром та на чарівний Бескид Карпат лісистих, не послухати шуму старинних смерек та шелестячого Прута і Черемоша?

Прогулька амер. ветеранів укр. походження на українські землі далаби нам не тільки нагоду обзнакомитись там з теперішними обставинами, але і скріпилаби нашого духа. Тому піддаю ту гадку орґанізаціям ветеранів під дискусію. Хай виявлять свої погляди в українських часописах.

Володимир Юрковський з Ню Йорку, ветеран Світової Війни.

14-ЛІТНА УКРАЇНКА-АМЕРИКАНКА ПРО ЖИТТЯ В ГРОМАДІ.

Наша громада невеличка, бо всего є тут 60 родин. Але за те вона на дусі сильна. Коли збирають на які народні цїли, то наша громада не остає позаду других і дає свою лепту.

Маємо свою церкву, рідну хату і школу. Всі ті інституції нам дуже потрібні. Мої родичі дуже настають, щоби ми виховувалися в своїй вірі, а рівнож, щоби я ходила до української школи. Насамперед в нас поставили церкву, а потім купили свою рідну хату, яку називають Народним Домом. В тій рідній хаті є народна школа, до якої і я учащаю. Діти ходять до школи і учаться писати і читати по українськи та пізнають історію України і свою національність. Мої родичі походять з Галицької України, а я родилася в Америці. Та я почуваюся Українкою і люблю Україну, свою мову і свій нарід.

В Литл Фолс мають Американці свою бібліотету, яку вони називають „лайбрері". У тій бібліотеці є і українські книжки. Ми, діти з української школи, пішли до заряду бібліотеки і просили, щоби вони нам спровадили до бібліотеки українських книжок. Заряд радо згодився на те, ще нас похвалив і сказав, що як будемо пильно і радо читати, то спровадить ще більше українських книжок.

До нашої школи ходить 65 дітей, а школа розділена на 5 відділів. Я належу до пятого відділу і дуже тішуся, що навчилася писати і читати по українськи та пізнала дещо з української історії.

Ми тут даємо часом українські концерти, на які запрошуємо чужинців, а чужинцям наші пісні дуже подобаються. В нас є церковний хор, до котрого і я належу. Маю 14 літ і ходжу до осьмої кляси в американській школі, а в українській до пятої. Прошу прислати мені оту діточу ґазету, що її видаєте в анґлійській мові та передайте від мене привіт всім щирим українським дітям в Америці. Скажіть їм, щоби любили Америку, щоби училися чужого, але памятали на слова Тараса Шевченка: І чужого научайтесь й свого не цурайтесь.

Ганя Осташ,
учениця укр. і амер. школи в Литл Фолс, Н. Й.

ВИКАЗ ЖЕРТВ

Отриманих Комітетом Сиротинця-Захисту У. Н. Союза в січни 1928 р.

Відділ:	Сума:	Відділ:	Сума:
1.	56.00	248.	5.00
4.	10.50	252.	10.00
13.	24.41	254.	38.50
42.	18.50	263.	20.00
45.	45.80	286.	2.00
65.	83.00	292.	12.26
81.	6.50	306.	25.00
87.	22.50	312.	17.35
106.	25.50	321.	60.25
139.	40.00	331.	27.27
141.	2.00	355.	15.70
143.	12.00	357.	7.50
146.	25.42	365.	77.80
176.	7.00	392.	5.00
177.	37.05	400.	9.30

Разом	$749.11
Жертви з коляди, придбані спільно відділами У. Н. Союза	103.70
Жертви з коляди, придбані поза відділами У. Н. Союза	93.13
Процент з банку від зложених жертв, від 1. липня до 31. грудня 1927, від „сейвінґс депозит"	538.70
Процент з банку від зложених жертв, від „чек екавнт"	20.98
Разом	$1,505.62

Комітет Сиротинця-Захисту У. Н. Союза.

В. Кедровський.

1917 РІК.

(36)

б) при сучасних умовах як в армії так і в фльотах зїзд вважає необхідним:

а) щоб в учебних командах, де є змога, можна було навчати Українців їхньою мовою;

б) статути військові й ріжні підручники щоби були перекладені на українську мову з відповідним пристосованням;

в) щоб для українських військових громад і гуртків виписувалася українська література з коштів державних на таких самих умовах, як виписується література російською мовою, та щоб було відкрито просвітні курси у війську;

г) що до перетворення істнуючих уже на Україні військових шкіл (як юнкерські, прапорщ., морські та авіаційні й инші школи), то практичне переведення справи в життя зїзд доручає Центральній Раді з обібраним Зїздом Укр. Військ. Генер. Комітетом;

д) щоб була одна вільна народня школа".

Ясно, який величезний опір український нарід стрінув на шляху свого національного відродження, коли військовому зїздови так багато місця довелося удїлити чисто освітній справі, справі вимог для українського вояка книжки, ґазети на рідній мові, не кажучи вже про школу. Постанова ця дає до зрозуміння, що українському народови й у часи революції доводилося вести боротьбу на всьому національному фронті, одночасно на всіх його не тільки політичних, військових, але й культурних відтінках. Характеризує вона також „щирість" та „демократичність" московського революційного народу в особах його провідників, виявлену до так званих „інородців" Росії.

* * *

Кінець другого військового зїзду можна рахувати закінченням романтично-святочного періоду української революції. Тут уже остаточно відкинено думку українського громадянства, що на основі порозумінь братерства народів, спільности інтересів у визвольній боротьбі всіх народів бувшої Росії можна шляхом договорів та порозумінь осягнути права, які поставилиб український нарід на рівні з другими народами, а в тому числі й з московським.

В сей час уже не було сумніву, що пануючий раніше московський нарід без бою не відмовиться від свого становища пануючого народу. Замісць почало витворюватися переконання, що Україні доведеться з Московщиною вести ще довгу й вперту боротьбу. Вже тепер Українці почали усвідомлювати собі, що в старій політиці царату на Україні винен був не тільки сам царат. Політика його не була тут одірваною, так мовитиб, його особистою, а він спирався на цілковите співжиття всіх верств московського народу. Тепер ми почали пригадувати, що в інтересах московського імперіялізму, а також і своїх власних, а) на Україну ввесь час плинули московські капіталістично-буржуазні кола, б) великоземельне панство, в) йшла московська інтеліґенція з московською книжкою, ґазетою, школою для денаціоналізації українського народу в тих же цілях. Для уможливлення тієї страшної праці на Україні, яку провадили ті, що прийшли завойовувати її народ, щоби остаточно зробити його погноєм вирощування й закріплення русоцентризму, московське панство, московська інтеліґенція й напів-інтеліґенція йшли на численні адміністративні посади. Ці родовиті Москалі а з ними українські перевертні творили по всій Україні міцний поліційний апарат для піддержання системи поневолення українського народу, яке переводив царат. Ми легковірно вірили московській інтеліґенції, московській демократії, московським „лучшим людям", що вони співчувають українському народові, що вони щиро засуджують політику царату на Україні, політику того царату, від якого вони й самі терпіли дуже багато та який для них також був ненавистний так саме, як для українського народу.

Але царат повалено, на зміну йому прийшла до влади московська інтеліґенція, московська демократія, московські лучші люди. І щож ця зміна принесла для національного відродження України?!

Виявилось остаточно, що так, як було, так і буде, бо „не своевременно" командантську булаву абсолютизму на Україні в свої руки перебрав лише сам московський нарід, який намагається тримати її не меньше міцно ніж царат. Признаний „герой русской революції" Керенський не раз виступав дуже остро, образливо проти українського національного руху. В істеричному приступі свого русоцентричного патріотизму він не раз скидав машкару з свого обличча, а одночасно й з обличча московської демократії, чим ставив її лицем в лице з українством такою, якою вона була в дійсности.

* * *

На першому всеукраїнському селянському зїзді, за кілька день перед початком праці другого військового всеукраїнського зїзду, отримано телеграму з Петрограду від української делеґації про те, що тимчасовий уряд відкинув домагання Центральної Ради. Отже сим було сказано Українцям, із повним авторитетом російської влади: „Не било, нет і бить не может!" і се було кинуте представниками російської демократії не в запалі горячої промови на зборах, але спокійно, холодно, докладно обмірковано, а тому з повною свідомістю й відповідальністю за кожду літеру сказаних слів. Голова Центральної Ради М. С. Грушевський, прочитавши отриману телеграму селянському зїздови, промовив:

— „Свято революції скінчилося! Настав грізний час! Україна повинна бути зорґанізована! Свою долю повинен рішати тільки український нарід!"

Як льоґічний відгук на ці слова, які, на жаль, так і залишились лише словами, була промова на другому військовому зїзді члена президії зїзду І. Гаврилюка, в якій той різко відокремив інтереси України від інтересів загально-російських та закликав Українців вести свою власну військову політику, що відповідалаби виключно інтересам України. Він між иншим говорив:*)

*) Наводжу тут головнійшу частину промови І. Г., яку він передав мені написаною. Промова ся не була оголошена в пресі „з цензурних причин" тодішніх „вождів" Укр. Нац. Руху. Засіданє се було тайне.

(Дальше буде).

П. Ковальчик.

БАЮРА.

Вів батько в світ раз сина.
І всякого навчав.
Що знать бажала дитина,
Він радо одвічав.
— „А що це там, мій неню,
Під лісом на рівнині,
Що сяє так, аж очи сліпить,
І сонцем неба світить?"
— „Це, сину, лиш баюра,
Розлялася широко;
Здалека сяє, гейби сонце,
І міниться в всі барви,
Шафірними лугами,
А лиш зближись к баюрі —
Сморід прикрий вбиває,
Жилудок вивертає,
Бо в ній вода зігнила,
Богато бруду, гнилі,
На дні гидке болото!"
— „А як богато, сину мій,
Людей таких є в світі цім:
Що зверха сяють-туманять,
А у душах лиш гниль, роз-
[клад!
Минай їх, сину, добрим будь,
Щоби не впав і ти між бруд!"

ПОРАДИ ГОСПОДИНЯМ.

Коли хочете, щоби свічка горіла повільно, то вкиньте трохи соли довкола ґнота.

Ніколи не уживати води ані оливи на мальовані образи, бо можна знищити їх. Замісць води або оливи намачайте мягкий платок в білок яйця і втирайте.

Один з найліпших способів позбутися нагнітки є, кождої ночи капнути троха терпентини на нагнітку і скоро позбудитеся її.

Коли пілкнете ость (кісточку) риби, виссіть сок з кавалка цитрини і кісточка розплинеться.

Коли ідете в далеку дорогу і хочете, щоб ваші ноги були теплі, всипте сухої муштарди в черевики і покладіть дві верстви паперу на неї, заки вберете черевики.

Коли вітер докучає і віє шпарами вікна або дверей, то найкраще здержати його в сей спосіб: наповнити довгі а вузькі мішки піском і покласти на вікно чи під двері.

Хто має болючі ноги, то богато ліпше замісць кидати соли до води, кинути горнятко кукурузяної муки і мити ноги нею.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

СІМУР, КОНН.

На Рідну Школу і інвалідів.

Дня 8. січня на гостині в гром. М. Павлишиного чесні гості зложили слідуючі жертви: А. Предімірський $1.40; по $1.00: О. Вітяк, С. Вітяк, П. Чеґін, М. Павлишин, свящ. А. Ревера, Анастазія Вітяк і П. Фатула; Ів. Лабовський 60 ц.; Ів. Стельмах 50 ц.; по 25 ц.: Селефта Фатула і Антонина Вітяк. Разом зложено $10.00. Збірка призначена на Рідну Школу й інвалідів в Галичині. Гроші вислано до краю через Обеднання.

о. А. Ревера.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На потерпівших від повені.

Слідуючі члени Братства св. Андрія Первозванного, від. 66 У. Н. Союза, зложили на потерпівших від повені по $1.00: І. Гнатяк, Ф. Стефанів, Г. Теодор, Пелагія Дичко. Гром. Данило Павлик зібрав на своїм ювилею $8.00 від слідуючих, що зложили по $1.00: Д. Павлик, Я. Цомпель, Д. Федивяк, І. Лазорчик, Д. Шумеля, В. Глют, І. Ленко, М. Стельма. Разом зібрано $12.00 і вислано до Обеднання.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

На поводян.

Сестрицтво Успенія Пр. Діви Марії, від. 130 „Провидіння", призначило від себе $25.00 на допомогу потерпівшим від повені в старім краю і вислано ту суму до краю через Обеднанне в Філаделфії.

За Сестрицтво:

М. Борис.

МИКИЗ РАКЗ, ПА.

Коляда від парохії.

Парохія укр. греко-кат. церкви переслала до Обеднання $25.00 та призначила це як коляду для Рідної Школи в краю.

А. Гальчак.

ШЕНАНДО, ПА.

Коляда на Рідну Школу.

Коляду на Рідну Школу зложили:

о. П. Середа $3.00; Ів. Чорний $3.00; по $1.00: П. Онисик, С. Козак, П. Крестинич, С. Пелех, М. Вівчарик, а І. Овада 50 ц.

Разом зібрано $11.50 і вислано до Обеднання.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

На Народний Дім в Дунаеві.

Наші земляки відгукнулися щиро в справі будови Народного Дому в Дунаеві, перемишлянського повіту. Попередно оголошено $329.75, а тепер зложили:

Олекса Нагірний $5.00; по $1.00: Я. Красновський, І. Кіценюк, М. Огар, Г. Волинський, С. Пограничний, М. Ґенеґа; а Т. Чечель 50 ц.

Разом всього зібрано досі $341.25. Все те зістало вислане в призначене місце. А хто хотів би прийти ще з помічю, хай звернеться до підписаного.

Олекса Нагірний,
159 Livingston St.,
Elizabeth, N. J.

ПОРЯДОК РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ

ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

— яке розпічнеться —

ДНЯ 15-го ЛЮТОГО 1928 Р. В ГОД. 9. РАНО

в домі У. Н. Союза під ч. 83 Гренд Ст., Джерзи Сіті, Н. Дж.

ПРОГРАМА:

1. Отворене, Гол. Предсідатель Т. Грицей.
2. Звіт гол. предсідателя, Т. Грицей.
3. Звіт гол. рек. секретаря, І. Каштанюк.
4. Звіт гол. фін. секретаря, Р. Слободян.
5. Звіт гол. касієра, В. Левчик.
6. Звіт менаджера органу, С. Ядловський.
7. Звіт Комітету Сиротинця, М. Угорчак.
8. Звіт Контрольної Комісії, О. Шараварко.
9. Звіт Редакційного Комітету, шеф ред. О. Ревюк.
10. Дискусія над звітами.
11. Внесення і ухвали.

Т. Грицей, гол. предсідатель.
І. Каштанюк, гол. рек. секретар.

10-РІЧЧЯ ОКУПАЦІЇ БЕСАРАБІЇ.

В січни ц. р. минуло 10 літ з того часу, як румунські війська заняли Бесарабію. Було це „тимчасове" заняття, щоби забезпечити доставу поживи для румунської і російської армії на румунському фронті, яке відтак перемінилося в „добровільне" прилучення Бесарабії до румунської „матерної" землі.

Цього прилучення, чи „самоозначення" доконав Сафтул Церій штучно, й насильно створений орган з Молдаван, котрий по вмашируванню румунських військ до Бесарабії проголосив 24 січня 1918 р. Бесарабію спершу автономною републикою, 27 березня тогож року прилучив Бесарабію до Румунії як автономну провінцію, а щойно 25 падолиста т. р. проголошено цілковите злиття Бесарабії з Румунією, зрезиґнувавши з її автономії. Цеї злуки доконано помимо протесту масової орґанізації союзу селян, яка обнимала 85% всього населення, помимо протесту заступників національних меншостей. Депутатів, що вперто противставилися злуці, розстріляно, а їх тіла вкинено в Днїстер.

Населення Бесарабії нерадо поставилося до заняття краю румунським військом вже тоді, коли заняття мало бути лише тимчасовим, а коли „злука" Бесарабії з Румунією стала доконаним фактом, ціла Бесарабія повстала проти неї. В часі численних повстань, які кріваво здавлено при помочі війська, вбито, після навіть румунських обчислень, 15,514 Бесарабців — мужів, жінок і дітей. По повстанню в Хотині замордовано 11,000, по татарбунарськім 1,300 осіб.

Так виглядала „добровільна" злука Бесарабії з Румунією. А які її наслідки? Краєм управляють люди, заслані туди з Румунії на кару за ріжні злочини, й тому панує в нім насильство й корупція. Країна, яка давніще вивозила за кордон 62% збіжа, 2,000,000 овочів, 7,000,000 відер вина, змінилась тепер в нужденний край, який живе з контрабанди. Найстрашніше є положення селянина, який на дальше терпить голод на землю. Славетна аграрна реформа виказує вправді побільшення селянської площі з 57 на 66%, але ті, що одержали землю, це румунські кольоністи, агенти сиґуранци або инші спекулянти, які тільки тиснуть і визискують місцеве населення. Нема ні живого, ні мертвого інвентаря. Щоби виживитися кукурудзою, селянин залазить в 120—200% довги у спекулянтів, тому селянство масово вивандровує в світ за очи. Дотепер вивтікало около 400 тисяч осіб, то є 15% бесарабського населення. Робітництво, якого професійні орґанізації розвязано, гине з нужди й безробіття. Навіть купці, придавлені податками й хабарництвом, уряджують демонстрації і страйки. В краю панують тиф і шкорбут.

Школи національних меншин, в тім числі і українські, позамикані; в них вільно говорити лише по румунськи й тому вислід науки серед нерумунських дітей рівняється нулі. Анальфабетизм шириться в страшний спосіб.

Так виглядає Бесарабія в десятиліття її окупації. До цього стану довела її влада румунських бояр. Тож не дивота, що навіть румунський посол Александров при нагоді обговорювання в соймі бесарабської справи сказав: Бесарабія, колиб лише могла, прилучиласяб до якоїнебудь держави, аби лишень не до Румунії.

А в Бесарабії живе й український нарід.

Ж і н к а (до чоловіка): Прошу тебе, Петре, не будь у товаристві для мене такий дуже ввічливий, а то ще люде подумають, що я не твоя жінка!

ОДИНОКА БЕЗПОСЕРЕДНА ДОРОГА ДО

ГДАНСЬКА

БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ.

Слідуючі відїзди:

ЕСТОНІЯ .... Лютого 21.
ЛІТУАНІЯ .... Марта 13.
ЕСТОНІЯ Марта 30.

По дальші інформації голоситися до місцевих агентів, або пишіть до:

B. A. L.,
8 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y.

Телефон: Gramercy 5881.

Др. К. Д. БІЛИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ.
ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИРЯДИ.
Урядові години: від 12. до 1-ої, від 6. до 8-ої і після умови.
311 E. 18th ST., NEW YORK CITY.

DR. M. SMITH
Переніс свій офіс під ч.
83 E. 7th ST. (межи 1. а 2. Евнею)
NEW YORK, N. Y.
Урядові години: 9—10; 12—2; 6—8.
Tel. Orchard 6072.

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН

Лічу успішно найновійшими методами. Помагаю скоро в ріжних кровних недугах, нервових і шкірних, хронічні наросли, загальне ослаблення, міхура, нирок, мочеві недомагання, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та груди. Без ріжниці, як довго хоруєте, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Оглядини пацієнта переводжу особисто. Поради і оглядини даром.

DR. ZINS
Спеціяліста. Основ. 28 літ
110 EAST 16th ST, N. Y.
межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно: 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

ХТО ЩЕ НЕ МАЄ СТІННОГО КАЛЕНДАРЯ

НА 1928 РІК:

ЗАСВИСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ

ДУЖЕ ГАРНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МОТИВ В 14-ох КОЛЬОРАХ, ПРЕДСТАВЛЯЄ ПОХІД ЗАПОРОЖЦІВ З МУЗИКОЮ.

Сей календар повинен бути оздобою кождої української хати. Календаріюм друкований по українськи, всі свята означені червоними буквами. Хто ще не має сего стінного календаря, нехай сей час замовляє, бо вже на вичерпанню. Ціна з пересилкою 30 ц. 4 календарі за $1.00. Для агентів великий опуст. 32—

Замовлення посилайте на нову адресу:

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ЯК ЛІЧИТИ УКУШЕННЯ ПСІВ І ИНШИХ ЗВІРЯТ.

Вимий рану антисептичним плином. Коли є припущення, що звір хорий на скаженину, треба випалити рану карболевим квасом. Треба при тім дуже обережно поступати і дотикатися лише відслоненої части тіла.

Можна зробити малий квач, навинувши вати на конець сірника або протички до зубів, замочити в квас і приложити до рани. Не дотикай шкіри довкруги, а забезпечи її вазеліною. Треба повідомити поліцію, щоби зловила звірину і піддала її під обсервацію, чи часом не хора на скаженину. Коли звірину забито, треба відослати до лябораторії. Коли дійсно пес скажений, тоді укушеного чоловіка треба післати як найскорше до відповідного шпиталю.

Тисячі чоловіків, жінок і дітей терпають і лікуются на ріжні недуги, тоді як в дійсности їм дошкуляє поганий солітер (тасьминець). Певною признакою того є виділювання частин паразита. Посередними признаками є брак апетиту, то знов великий голод, обложений язик, давлення на серце, біль в крижах, руках і ногах, завороти, болі голови, ослаблення, як жолудок порожній, темні кружки під очима. В жолудку відчувається отяжіння, а іноді начеб щось лізло з жолудка в кишки. Буває теж поганий віддих, постійно спльовує, не має охоти до нічого, праця його не цікавить, завжди лінивий. Були випадки, що цей галапас спричиняв епілептичні напади. Деколи солітер буває й 50 футів довгий. Як укладається у віддиховий провід, то може й задушити свою жертву. То-ж визбувайтеся негайно цього ворога, щоби не було за пізно — покіль цілком не зруйнує вашого здоровля. Пішліть $10.48 на лікарство Ликстан, як хочете позбутися цього страшного галапаса. Ликстан нешкідливий навіть якби не було у вас такого хроба. До набуття в Royal Laboratory, 148 Netting Bldg., Windsor, Ont. На обезпечення пачки додайте 25 ц. За посліплатою не висилається. (C-77)

— Чому так плачеш, хлопче?

— Тато, винайшов новий ґатунок мила і скілька разів приходить гість до шапи, миє мене для реклями.

ВІДОЗВА

ДО БРАТІВ ЛЕМКІВ В АМЕРИЦІ.

Дорогі Земляки.

В квітни 1926 основано у Сяноці Комітет будови Лемківського Українського Народного Дому. — Сей Комітет випрацював статут Товариства, а дня 11/XI 1927, відбулися Основуючі Загальні Збори Лемківського Товариства „Український Народний Дім" у Сяноці, який перебрав від вище згаданого Комітету його майно та його функції. — Метою Товариства є: двигнути під культурним зглядом сю вітку українського народу, яка під назвою „Лемки" замешкує повіти сяніцький, ліський, коростенський, березівський і стрижівський.

До сеї мети буде змагати Товариство устроюванням курсів, конференцій, анкет, зїздів, поширюванням думки та попиранням стремлінь відносно будови „Народних Домів" по громадах вище вичислених повітів. — Його завданням буде дальше основування ріжних шкіл, особливо ремісничих і промислових, бурс та захистів для дітей, основування бібліотек, устроювання театральних вистав, концертів і т. п.

Першим і найважнішим завданням Товариства є: здвигнути у Сяноці, столиці Лемківщини, „Український Народний Дім", у якім знайшлиби приміщення ріжні наші Товариства, передовсім промислова, чи торговельна школа і бурса, причім подбається також, щоби у тім домі устроєно велику салю на віча, збори, наради, виклади, театральні вистави. — Українське Громадянство Сяніччини та цілої Лемківщини діймаючо відчуває недостачу домівки у Сяноці, у якій знайшлиби захист всі наші товариства. — Ся недостача являється головною перепоною у розвою наших товариств.

Через те приступив Виділ Товариства негайно по своїм уконституованню до набуття в хосен Товариства площі під будову „Українського Народного Дому" у Сяноці, зглядно готового будинку і ся справа є в стані близького здійснення.

На сю ціль має Товариство около 1.100 долярів, призбираних серед Лемків у Америці (около 750 долярів), як також серед Громадянства у краю.

Просимо всіх наших Громадян, особливо тих, що походять з Лемківщини, негайно занятися зорганізованням **постійних** збірок на сю ціль. — Нехай сі жертви не будуть лиш одноразовими. — Організуйте Комітети збірок, які малиби за завдання стягати постійно, що місяця, чи що тижня жертви, хочби і дрібні, на сю високу ціль. Такі Комітети потворилися уже у деяких місцевостях Америки. Не останьте і Ви позаду, але вставте свою цеголку у будову великого народного діла.

Числимо на те, що у Вас, американських Українців, не остигла любов до рідного краю і рідного народу, що Ви відчуваете разом з нами наше народне горе та що підете разом з нами до боротьби за нашу ясну будучину.

Грошеві жертви просимо слати під адресою:

„Український Народний Дім" у Сяноці, або через Обєднанне в Филаделфії, Па.

За Виділ Лемківського Товариства „Український Народний Дім" у Сяноці:

Омелян Константинович,
голова;
Др. Степан Ванчицький,
секретар.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НОВІСТЬ! ФІЛАДЕЛФІЙЦІ! НОВІСТЬ!

НАНОВО ОТВОРЕНИЙ СКЛАД МЕБЛІВ.

Отсим повідомляється Українців Филаделфії і околиці, що підписаний отворив СКЛЕП МЕБЛІВ і уряджень домових під числом 4218 Germantown Ave., Nicetown, Phila, Pa.

На складі є урядження і умеблювання цілих домів і поодиноких кімнат. Річи найновійшої моди, а ціни приступні.

Коли хто потребує: ліжок, пружин, матераців, коців, ковдр, подушок, пір, диванів, хідників, цират, лінолеум, всякого рода шаф, печей, столів і т. п., нехай зайде до: 245—

СКЛЕПУ ТОРГОВЛІ МЕБЛІВ ІВАНА ПЕЛЕНСЬКОГО

4218 GERMANTOWN AVE., PHILADELPHIA, PA.

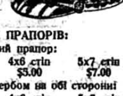
ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то зверніться до нас з замовленнем.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДИИНДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	8x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	8x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство, чи Братство потребує все до публичних виступів, як паради, пікніки і прогульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щиро всіх Українців удаватись до нас з повним довірем, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми уділимо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш катальог з взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 Nassau St., New York, N. Y

Читайте українські книжки і газети, бо часте читанне веде до просвіти. А просвіта — се сила. — Пишіть по найновійший цінник книжок.

НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ РЕКОРДИ КОЛЮМБІЯ

Columbia

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з акомп. орхестри.
27118F Ланцманка, ком. пісня
Погані часи.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР І ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
27119F Вічний революціонер, Франко-Лисенко.
Ой зацвила черемшина.

ВОЛОДИМИР ДИЛОВ, бас з акомп. орхестри.
27120F Гуляв чумак на ринючку.
Про дяка.

Д. МЕДОВ, тенор, з акомп. орхестри.
27121F Дивлюсь я на небо.
Взяв би я бандуру.

МИХ. ЗАЗУЛЯК, барітон:
27015F (На небі зірка.
(Всі разом співайте!
70000F (Бог Предвічний. аЧсть І.
(Бог Предвічний. Часть ІІ.
70001F (Согласно співаймо.
(Христос Воскрес!
70003F (Отче Наш.
(Вірую.

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон.
27068F (Бог Натуру.
(Во Вифлеємі.
27069F (Ой там на Йордані.
(Щедрий Вечір нині.
27077F (Сійся, родися.
(Пішла мати на границю.

КИРСТЮК, барітон з акомп. орхест.
27113F (Ой любив тай кохав
(Казав мені батько.

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон з акомп. орхестри.
27114F (Синочок, комічна пісня
(Образований.
27116F (Комедія тай годі
Вуйко з Пенсилвенії.

Зложив і відограв сольо скрипкове ПАВЛО ГУМЕНЮК.
27115F (Попразент, Часть 1. і 2.

Укр. Хор і Орхестра П. Гуменюка.
27117F (З кіньми на ніч
(Косарі, народ. пісня.

Укр. Орхестра П. ГУМЕНЮКА.
27106F (Ой, дівчино, дівчинонько
(Коло гаю проходжаю.
70006F Парубки в корчмі в двох частях.

Е. ЖУКОВСЬКИЙ, баритон. з акомп. орхестри:
27111F (Лихо, ком. пісня.
(Пів правди.
27107F (Пише мені жінка
(Від початку до кінця.
27101F (Розвід
(Задумковатий

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, барітон, з акомп. орхестри:
27108F (Ой зійди, зійди, ясен місяцю
(Як почуєш в ночи.
27109F (Розлука, ти розлука
(Повій вітре на Вкраїну.

ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ.
27102F (Ой і весела до дому іду.

О. К. КІРСТЮК, барітон з акомп. органу і дзвонів.
27110F (Рождество Твое, Христе Боже наш, Різдв. пісня.
(Йордан, Різдв. пісня.
27103F (Кучерява Катерина.
Біду собі купила.

П. ГУМЕНЮК, сольо на скрипці.
27100F (Думка і коломийка
(Полька „Добуш"

ПАВЛО ГУМЕНЮК, сольо.
27098F („Гоп", вальц.
(Танець присюди.
70005E (Празник (в 2-ох частях)
(Сватанне.

УКРАЇНСЬКА СІЧОВА ОРХЕСТРА СУРМА.
27122F На городі Сурма грає.
Марш Садовського.
27123F Аркан, гуцульський танець
Кучерява Катерина
27104F (На сінокосі, коломийка
Козак-тропак.

Евген Жуковський, барітон, з акомпан. орхестри.
27082F (Волокита.
(Лист з Краю.
27083F (Зрадниця.
(Що грубе, то добре.
27089 (Полька Парубоцька
(Вальц Бандура
27090 (Молотник
(Змарнів я
27092F (Ой, не спиться, не лежиться.
(Родимий Краю.
27095F (Журавель.
(Школярі.
27099 (Майкові гробаі
(Діктом-дактом.

МИКОЛА ДАНЧЕНКО, тенор з акомп. гармонії.
27112F (Як я добрався до Америки
(Потпурі з укр. пісень.

Жадайте повного катальоґа українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за посліплатою (C. O. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 24

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 — 2ND AVENUE, COR. 5TH STREET, NEW YORK CITY
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ЕДВАРДСВІЛ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 169, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, дня 19. лютого, в годині 10-ій по Сл. Божій. Проситься членів зійтися на сей мітінґ і полагодити непорозуміння межи урядом і членами і вибрати новий уряд на 1928 рік. Котрий член не прийде на мітінґ і не заплатить своєї вкладки, буде суспендований. — Василь Мрочко, предс.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пресв. Богородиці, від. 123, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, дня 19. лютого, в 1-ій год. пополудни, в гали церковній на 7-мій ул. Проситься усіх членів прибути як одни позаяк є богато важних справ, не покінчених з минувшого мітінґу. — Мих. Волощук, предс.; Дм. Драган, кас.; Нік. Пішль, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє, що місячні збори в неділю, дня 19-го с. м., в годині 2-ій пополудни точно, в сали Укр. Нар. Дому, 237 Hope Ave., Passaic, N. J. Важні справи на порядку дня. Довгуючі члени зволять вирівнати свої залеглости. Приведіть своїх знакомих та заасекуруйте їх в нашій славній організації У. Н. Союзі. — Вас. Микитин, писар фін.

МЕКАДУ, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 7, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінґ відбудеться дня 19. лютого в гали церковній, в год. 4-ій попол. Жадається, щоби всі члени прибули на той мітінґ, бо є важні справ идо полагодження. Довгуючі члени най зголосяться і вирівнають свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Новий уряд на 192 8рік є: Д. Капітула, предс.; Віктор Мазур, рек. секр.; П. уПхир, фін. секр.; Н. Ністран, кас.; Іван Когут, заст. пр.; Антін Кріль, І. Ністран, доз. хорих; Тимко Ковпк, дверник; Йосафат Костів і Іван Барій, контр. комісія.

МЕНВЕЛ, Н. ДЖ. Бр с.в. Михаїла, від. 328, повідомляє усіх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 19. лютого, 1928 на Менвел Парк, в годині 2-ій пополудни в гаві Попка Якова. Проситься, щоби кождий член явився, бо є важні справи. — Теодор Микитюк, предс.; Стефан Василишин, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє усіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. лютого, в год. 3-ій попол., в гали Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься усіх членів прибути і вирівнати свої належитости. Хто з членів приведе нового члена, то секретар дасть від себе нагороду в сумі 2 дол. — М. Клапко, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і членниць, що мітінґ відбудеться в неділю, дня 19. лютого, зараз по Сл. Божій около 1-ої години пополудни, в гали церковній, 127 Парк ул. Проситься членів прибути на означений час, бо є кілька справ до полагодження. Довгуючі члени нехай вирівнають свої залеглости, а головно члени позамісцеві, бо в противнім разі будуть суспендовані. Проситься членів, котрі ще не зложили дару на Сиротинець-Захист У. Н. Союза, нехай зложать як чия можність. — К. Марущак, пр.; Н. Хабінець, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє усіх своїх членів, що звичайний місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 19. лютого, заарз по Сл. Божій, в Укр. Школі, садя ч. 2. Всі довгуюч члени мусять прийти на сей мітінґ і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Таксамо будесь збирати на Сиротинець при У. Н. Союзі, від тих, котрі ще не дали в 1927 р. Є і другі важні справи до перепроваджения на тім мітінґу. — Гр. Сайкевич, гол., О. Шийка, кас.; П. Саламаха, секр.

СИМПСОН, ПА. Бр. св. Василія повідомляє своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 19. лютого, в 2-ій годині пополудни. Запрашається усіх членів і членкинь. Хто має знакомих нехай приведе і впише в члени, У. Н. Союза, бо се є найбезпечнійша організація. — Софрон Теличко, предс.; Ник. Костюк, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 19. лютого, в год. 2-ій пополудни в гали де звичайно. Обовязком є кождого члена бути присутним на мітінґу, бо є важні справи до полагодження. Довгуючим пригадується щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Також ті члени, котрі мають діти вписані в У. Н. Союзі, мають вирівнати місячні вкладки, бо інакше будуть вичеркнені. Не явившийся член на згаданім мітінґу без жадного оправдання, заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — А. Іванів, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ від. 170, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, дня 17. лютого, в галі під ч. 72 Morris St., в 7-мій год. вечер. На ці збори кождий член повинен обовязково явитися, бо є важні справи до полагодження. На цих зборах будеться читати протокол з річного мітінґу, який не був читаний минувшого мітінґу. Тут подається тих членів уряду, котрі не були подані разом з другими урядниками: Гр. Райнгардт і Гн. Моравський, контр. комісія; Петро Стеблецький, надз. хорих на долині міста; Ів. Кругляк на Лафает; Ан. Миляновач на гор уміста. На річнім мітінґу ухвалено, що коли член буде довжний до Тов. за 2 місяці, а не зголоситься до фін. секр., і не вирівнає своєї вкладки до 14 день, буде суспендований. — В. Пасічняк, секр. рек.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє усіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 19. лютого, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній. Обовязком кождого члена є явитися на сей мітінґ, бо є богато справ до полагодження. Члени, котрі були суспендовані минувшого місяця, коли не виповнять своїх залеглостий, будуть виключені. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо інакше будут суспендовані. Пригадується тим членам, що розібрали тікети, щоби принесли на се мітінґ тікети або гроші за них. — М. Скочипець, предс.; Я. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє усіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 18. лютого, точно в год. 8-ій вечером, в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та ул. Обовязком є кождого члена прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. Члени, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець У. Н. Союза, нехай стараються принести на сі збори. Нових членів будемо приймати без вступного до У. Н. Союза, а до Бр. після статута, тому інтересовані нехай приведуть нових членів. — Ник. Марків, рек. секр.

ТАВНТОН, МАСС. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122, повідомляє своїх членів і членкинь, що на річнім мітінґу дня 22. січня вибрано слідуючий уряд: Кіндрат Заславський, предс.; Х. Саламаха, заст.; Н. Семеген, кас.; К. Одияр, заст.; К. Сідзінський, секр.; І. Сошек, заст. Мітінґи мають відбуватися в трету неділю по першім, в галі Товариства, 14 Maple Ave. Taunton, Mass., в годині 2.30 пополудни. Довгуючий член, коли не явиться на третім мітінґу, буде суспендований. — К. Сідзінський, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, повідомляє усіх своїх членів, що мітінґ відбудеться дня 19. лютого, в 1-ій годині попол., в Укр. Гали на Карбон і 3-та ул. Обовязком є кождого члена явитись на тім мітінґу, бо є важні справи до полагодження. Проситься тих членів, котрі були приняті в 1927 році, а не отримали грамот, щоби прийшли на сей мітінґ і зголосилися в тій справі до секретаря. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости на сім мітінґу, бо інакше будуть суспендовані. — Іван Малицький, секретар.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. Ім. Тараса Шевченка, від. 73, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний місячний мітінґ відбудеться в неділю, 19. лютого, на Bazar Hall, 155 Willard Ave., в 1-ій годині пополудни. Проситься усіх членів прибути, бо в дуже важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають принести свої вкладки на мітінґ, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Свідер, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Ів. Франка, від. 269, повідомляє усіх членів і членкинь, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 18. лютого, в 8-ій годині вечером в товаришка Сипяна, 26 Реддле Ст. Обовязком кождого члена і членкині прибути на сей мітінґ на означений час. Довгуючих проситься принести свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Іван Мудрик, секр.

МИСТЕЦТВО У ЛЮДОЇДІВ.

Часто чудуємося гарним мистецьким творам, виконаним руками людей, які живуть на найнижчім степені цивілізації. Деякі вчені пояснюють це тим, що первісні люде вірять, що мистецтво є висловом і головним осередком його істнування. Австралійський дослідник Джек Мейлерен, що жив довший час між людоїдами в Австралії, на острові Нової Ґвінеї, подає цікаві приміри. „Ці дикуни є часом так зовсім заняті своєю працею, що забувають усе, що їх окружає, навіть себе самих. Один людоїд не бачив, що я слідкую його, збудував собі рибальське човно. Потім став прикрашувати човно ріжними рисунками і малюнками, викладав перловою масою, чічками і т. д. Захоплений тим човном, побудував спеціяльну хатинку, в якій переховував човно і пильнував ніби найбільшого скарбу. Інший дикун покрив стіни своєї хати малюнками, які, самособою, сам малював. Тому, що не мав полотна, малював на воєнних щитах, величини людини. Фарбу брав із землі, бо земля на Новій Ґвінеї має спеціяльні прикмети. Переважно були то незугарні „портрети", але малював він теж символічні сцени. Мистець присвячує весь свій час малюванню, а його племя горде з нього, дає йому поживу і пильно приглядається його праці.

НАЙНОВІЙШІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ З КРАЮ.

ГАЙНА, трагедія у 5-ти діях (9 осіб), Дмитро Николишин .... 40 ц.
СОФІЯ ГАЛЕЧКО, пєса в житя У. С. С. в трох діях (6 осіб), Микола Угрин-Безгрішний .... 30 ц.
ПОЦІЛУНОК ЮДИ, пєса на чотири дії (5 осіб), С. Бала .... 50 ц.
МІЩАНИ, драма на 5 дій (28 осіб), Волод. Мартинович .... 35 ц.
ГРІХИ МОЛОДОСТИ (превесела комедія на 3. дії (12 осіб), Володимир Мартинович .... 25 ц.
ДОСЛІДЖУВАЛА ПОСАГУ або ВЕСІЛЯ З ПОПРАВКАМИ, на 3 дії жарт зі співами і танцями (11 осіб), В. Мартинович .... 20 ц.
ПОТЕРЧУК, пєса зі співами і танцями з народного життя (7 осіб), В. Мартинович .... 35 ц.
КОХАЙТЕСЯ ЧОРНОБРИВІ, драма з трох діях зі співами і танцями (10 осіб) .... 30 ц.
ПІДНЕНА ДИТИНА, образ з життя народа в 4-ох хатках (осіб 13) .... 20 ц.

Замовлення робіть в книгарні світи

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКІ бизнесмени в Ню Йорку і околиці. Коли маєте яку карпентерську роботу, поручаю Вам Миколу Броварного. Він всю карпентерську роботу зробив для Січового Базару і ми є з него дуже вдоволені. Коли потреба, задзвоніть Драй Дак 3752. Або зайдіть 103 Евню А, Ню Йорк, Н. Й. 34-9

НАГОДА для Українця. Продається добрий бізнес, гросерня і делікатесен зі всіми приладами і великим товаром; при шторі є мешкання; „ліс" на 3 роки, торгується тижнево 650 до 700 дол. Ціна $2,600. Голоситись до бюра С. КОВБАСНЮКА, 277 E. 10th St., New York, N. Y. 35-8

ДАЮ ДО ВІДОМА інтересуючимся, що я виробляю цимбали. Хто би хотів купити і набути дуже добрі цимбали, прошу вдатись до мене. Ціна дуже приступна.

МИХАЙЛО ЦИМБАЛІСТИЙ
391 E. 10 вул., Ню Йорк Сіті. (37—39)

ПОТРЕБУЄТЬСЯ ДІВЧИНИ до штору, може бути така, що тільки приїхала з краю. Платня після умови. Голоситись до: 38-40

S. HRYHORCHAK,
5526 Hudson Boulevard,
North Bergen, N. J.

ФАРМА 75 акрів на продаж, на фармі є 2 коні, 4 корови, около 250 курий, вся машинерія потрібна до фарми. Можна писати хоть в якім язиці. Також заміняю за добрий дім при місті. Голоситися до властителя. 38-9

JACOB MYCHALUK,
R. D. 2 Bath, N. Y.

КУПЛЮ БУЧЕРНЮ з гросернею в добрім положенню в середному місті, де є висші школи, а також де є українська школа і церква. Хто має, або знає, за такий бізнес, прошу зголоситись з описом того, на адресу: 36-0

M. R., „SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА В ТРОЙ, Н. Й., пошукує дякоучителя, посаду може обняти від першого марта. Обовязки: провадження церковного хору і давати концерти і представлення і школу діточу. Платня після угоди. Голоситися до предсідателя, на адресу: 36-8

Mr. JOSEPH BERNICK,
224 South Pearl St., Albany, N. Y.

НА ПРОДАЖ мала фарма 25 акрів, з чого 4 і пів ліса, добра земля, дім 5 кімнат, камінна баня, 1 корова, курий, невеличкий сад, 15 хвиль до школи, 5 до штору. Місце надається до ховання курий, близько міста Reading, Pa. Голоситися до: 38-9

KATHERINE SEMENICK,
R. F. D. 2, Box 136, Boyertown, Pa.

НА ПРОДАЖ В АСТОРІЇ, Л. АЙ.

3-фамілійний новий мурований дім, найновійші улішшення, всяка вигода; ґарадж на три авта, близько собвею. Ціна $17,500, рент $2,436 річно, вплати $3000. Занім підете де інде оглянье цей будинок. 38,40

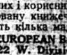
ЮЛІЯН ПАВЧАК,
30 E. 7th STREE, NEW YORK, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Знаю кілька фарм, великих і малих на продаж або в заміну на дім, де можна купити впрост від властителя. Інтересуючі нехай голосяться до: 38-8

THEODORE TUR
NEW BRITAIN, Buc Co., PA.

ДАРОМ КОЖДОМУ!

Вишлемо магічні штуки, з котрих будете мати багато сміху і жартів в товаристві молодіжи, також багато інших пожиточних і корисних річей, як також ілюстровану книжечку. На пересилку залучіть кілька марок до:

EUROPEAN BOOK SUPPLY CO.,
1422 W. Division Street, Dept. 29,
Chicago, Ill.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядапнем абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

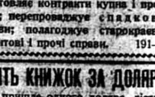
ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА!

Хто пришле одного доляра, дістане оплатно в рекомендованій посилці 9 книжок В. Будзиновського:

1) Пішли діди на муки, 2) Історія України І. (княжий вік), 3) Історія України ІІ. (литовсько-польський вік), 4) Радник заручився (комедія), оповідання: 5) До віри батьків, 6) Шагін Ґерай, 7) Небіжчик ходить, 8) Волю бути козачкою, 9) Пластун. 254-

Доляра висилати в рекомендованім листі на адресу: W. Budzynowsky, ul. Chrzanowska, 11. a., Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНЕМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІ.
128 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568